

NORSK KULTURRÅD
NOTAT TIL R 3/13

Saknr 12/02861

Oslo, 23.05.13

Høringssvar - Tillegg til høringsnotat om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier

Kulturdepartementet oversendte 30.04.2013 et tillegg til høringsnotat om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (en mer plattformnøytral pressestøtte) av 30.03.2012. Departementet hører i tilleggsnotatet ytterligere tre spørsmål knyttet til utbytte, vilkår for bruk av støtten og tilskuddssatser. Departementet meldte en forkortet høringsfrist på tre uker, på grunn av at alle vesentlige endringer av produksjonsstøtten har vært hørt tidligere, inkludert spørsmålet om utbytte, bruk av støtten og tilskuddssatser.

Endringsforslagene ser ut til å kunne ha konsekvenser for de riksdekkende ukeavisene som p.t. mottar tilskudd fra Norsk kulturfond, og det var derfor relevant for Kulturrådet å avgi høringssvar. Grunnet kort svarfrist har det ikke latt seg gjøre å behandle høringssvaret i rådskollegiet eller i AU. Fagadministrasjonen har tatt utgangspunkt i rådets opprinnelige høringssvar av 23.05.12 og utarbeidet et høringssvar som følger opp intensjonene i dette. Høringssvaret ble oversendt departementet til fristen 23.05.13, og følger vedlagt.

Tilråding:

Tas til orientering.

Vedlegg: Høringssvar av 23.05.2013

Høringssvar «Tillegg til høringsnotat om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (en mer plattformnøytral pressestøtte), knyttet til utbytte, bruk av støtten og tilskuddssatser»

Norsk kulturråd avgir med dette høringssvar til tillegg til «Utkast til forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier». Tillegget hører ytterligere tre spørsmål knyttet til det opprinnelige utkastet av 30.03.12: a) et forslag om å erstatte dagens utbytteforbud med en modell der det åpnes for moderat utbytte, b) nærmere vilkår for bruk av støtten, og c) et forslag om å endre tilskuddssatsene for nummer to-mediene.

Kulturrådet vil i første rekke avgi svar knyttet til spørsmål c), som ser ut til å ha betydning for inkluderingen av riksdekkende ukeaviser i pressestøtteordningen. Spørsmål a) og b) vil Kulturrådet ikke kommentere detaljert, men vil peke på noen prinsipielle og praktiske konsekvenser av forslaget når det gjelder forvaltningen av nasjonale ordninger for pressestøtte.

Grunnet kort svarfrist er høringssvaret ikke behandlet av rådskollegiet, men utarbeidet av fagadministrasjonen, og ment som presiseringer til rådets opprinnelige høringssvar av 23.05.12.

Inkludering av riksdekkende ukeaviser i pressestøtten (tilskuddssatser)

I det opprinnelige høringsnotatet av 30.03.12 foreslo Kulturdepartementet å endre kravet om geografisk avgrensning for aviser med ukentlig utgivelsesfrekvens på en slik måte at de riksdekkende ukeavisene som for øyeblikket søker Kulturrådets produksjonsstøtteordning for ukeaviser, ville kunne søke ordinær pressestøtte istedenfor. Kulturrådet uttrykte i sitt høringssvar av 23.05.12 tilslutning til endringen, og påpekte at dette ville imøtekomme rådets tidligere anbefaling om at «tilskuddsordningen for ukeaviser løftes ut av Kulturrådets portefølje og legges til Medietilsynet». I tillegget av 30.04.13 foreslår departementet å endre kriteriene for kategorien støtteberettigede riksspredte nummer to-medier. Forslaget innebærer at et nyhetsmedium for å få tilskudd etter *sats 1: Riksmedier må* oppfylle tre vilkår: nyhetsmediet må a) ha minst 30 prosent av opplaget solgt utenfor utgiverfylket, b) ha et opplag på minst 100 i en tredjedel av landets fylker og c) komme ut minst 6 ganger ukentlig. Andre støtteberettigede nummer to-medier vil kunne få tilskudd etter enten *sats 2: Medier i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim* eller *sats 3: Øvrige medier*.

Kulturrådets fagadministrasjon ser at kriterium c) vil utelukke riksdekkende ukeaviser fra å motta tilskudd etter sats 1. Vi kan ikke se at endringene for øvrig vil utelukke riksdekkende ukeaviser fra å motta tilskudd etter en av de andre satsene, men det er en svakhet ved forskriften at det ikke i tydeligere grad er presisert at de riksdekkende ukeavisene omfattes av ordningen. Kulturrådets fagadministrasjon vil videre uttrykke bekymring for hvilke konsekvenser endringsforslaget vil kunne ha for de angjeldende ukeavisenes økonomiske situasjon. I sin høringsuttalelse av 23.05.12 støttet

rådet at forskriftutkastet avgrenser tilskuddsmottakeres mulighet til å motta driftsstøtte over flere poster i Kulturdepartementets budsjett, og ba departementet om å foreta en konsekvensanalyse av hvilke følger en overføring til ordinær pressestøtte ville få for de riksdekkende ukeavisene. Dette er av vesentlig betydning for at de riksdekkende ukeavisenes konkurransesituasjon skal synliggjøres. Som illustrasjon av dette kan nevnes at i statsbudsjettet for 2013 fikk *Kap. 335 Produksjonstilskudd til aviser* en økning på 20 millioner, dvs. en økning på 6,95 % fra 2012, mens *Kap. 326 post 55/56 Språk, litteratur- og bibliotekformål*, som alle Norsk kulturråds litteraturstøtteordninger finansieres over i tillegg til produksjonsstøtteordningen for ukeaviser, fikk en generell økning på kun 2,26 % fra 2012 til 2013. Departementet argumenterer i tilleggsnotatet med at riksspredte nyhetsmedier har flere kjennetegn som skiller dem fra andre tilskuddsberettigede nyhetsmedier, og peker bl.a. på at de har spredt distribusjon, hvilket er kostnadskrevende i seg selv, men som også gjør dem mindre attraktive for en rekke annonsører. Disse kjennetegnene deles av de riksdekkende ukeavisene som p.t. mottar tilskudd fra Norsk kulturfond. Hovedmålet for regjeringens mediepolitikk er «å opprettholde et mediemangfold som kan sikre befolkningen tilgang til en mangfoldig og åpen samfunnsdebatt, nyheter og informasjon av høy redaksjonell standard og kulturuttrykk av høy kvalitet og stor bredde [og] produksjon av innhold som reflekterer norsk språk, kultur, identitet og norske samfunnsforhold.» (*Prop 1 S (2012-2013), 1.2.2 Medie-, film- og pengespillpolitikken*). De riksdekkende ukeavisene som mottar tilskudd fra Norsk kulturfond bidrar etter rådets mening i høy grad til oppfyllelse av dette hovedmålet, og en grundigere analyse av disse publikasjonenes konkurransesituasjon og hvilke konsekvenser en omlegging av pressestøtteordningen i tråd med departementets foreslåtte forskrift vil kunne føre til for disse avisene bør gjennomføres før en eventuell omlegging vedtas og iverksettes.

Utbytte og nærmere vilkår for bruk av støtten

Departementets redegjørelse i høringsnotatet for endringsforslagene om utbytte og nærmere vilkår for bruk av støtten bygger opp under rådets argumentasjon i høringssvaret av 23.05.12, hvor det konkluderes med at forvaltningen av støtte til relativt like nyhets- og aktualitetsmedier bør samles under ett statlig forvaltningsorgan. Fagadministrasjonen vil derfor påpeke at endringsforslagene, som bl.a. innebærer at Medietilsynet gis hjemmel til å kreve spesifiserte oversikter over konserntransaksjoner, bør gjelde også for andre nyhets- og aktualitetsmedier som mottar statsstøtte. Det er i tråd med god statlig forvaltningsskikk at det ikke bygges opp parallelle forvaltningsregimer på nasjonalt nivå. Kontroll og tilsyn av alle riksdekkende aviser som mottar statsstøtte bør ligge hos den statlige instansen som er best disponert med kompetanse, kapasitet og myndighet til å forvalte pressestøttemidlene i henhold til lovverk og forskrifter.

